

Sigdal kommune
post@sigdal.kommune.no

Drammen, 24.05.2022

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Naturvernforbundet i Buskerud, Birdlife Norge avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2035 – Sigdal kommune

Innspill fra FNF Buskerud

Forum for natur og friluftsliv Buskerud har følgende innspill til kommuneplanens samfunnsdel 2022 – 2035 i Sigdal kommune.

Vi ønsker å kommentere følgende punkter i forslag til samfunnsdelen:

Medvirkning	2
Befolkning og demografi	3
Hytteutbygging	3
Klimaendringer og det grønne skiftet	4
Myr	5
Skog	5

Medvirkning

Vi synes det er bra at Sigdal kommune oppfordrer til bred medvirkning fra innbyggere, fritidsbeboere og andre berørte parter vedrørende kommuneplanens samfunnsdel. Vi mener allikevel at Sigdal kommune bør gjøre det enda enklere for privatpersoner og frivillige organisasjoner å medvirke, både i forbindelse med denne høringen, og i andre saker.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) jobber for å påvirke relevante plan- og saksprosesser som har konsekvenser for naturverdier og friluftsliv. I vårt arbeide med å finne aktuelle saker, opplever vi at det er stor variasjon i hvordan landets kommuner formidler denne informasjonen. For å få en bedre oversikt over hvilke saker relatert til natur og friluftsliv som er på høring, har vi derfor lansert høringsverktøyet «[Høringsradaren](#)» tidligere i år.

Høringsradaren er et verktøy for å gi engasjerte medlemmer i natur- og friluftslivsorganisasjonene en **enkel oversikt over hvilke relevante saker for natur og friluftsliv som er på høring** fra kommunene, staten og andre myndigheter.

I vårt arbeide med å oppdatere høringsradaren, er vi jevnlig inne på alle kommunenes nettsider for å finne aktuelle natur- og friluftslivssaker som er på høring.

Aktuelle saker i Sigdal

Vi synes det kan være utfordrende å finne frem til aktuelle saker på Sigdal kommune sin nettside. Kommunen har en fin «snarvei» på forsiden av hjemmesiden som heter «Høringer». Det er bra, men når vi klikker inn på denne kommer vi inn på «Kunngjøringer». Det ser heller ikke ut som om listen med kunngjøringer er helt oppdatert. Denne høringen om kommuneplanens samfunnsdel ligger for eksempel ikke der. For å finne frem til denne høringen, må vi inn på lenke på nettsiden som heter «Plan og Økonomi».

Vi lurer derfor på hvorfor ikke alle høringer er på et sted?

Å måtte lete seg frem til aktuelle høringer er ikke med på å forenkle medvirkningsprosessen.

Vi ser også at flere aktuelle saker som bør være åpne for allmennheten, kun noteres i møtekalender/ saksoversikt. Her er det ikke lett å finne frem, og det er vanskelig å medvirke. I vår leten etter aktuelle saker, ser vi ofte at saksprotokoll heller ikke er lagt ut. Vi synes derfor at saker i møtekalenderen kan opplyses bedre. Vi mener også at saker som ikke er på høring fører til at beslutninger tas med et dårligere kunnskapsgrunnlag, og flere av disse sakene bør være på høring.

Eks. Via ferrata på Andersnatten.

Forum for natur og friluftsliv opplevde saksgangen til bygging av Via Ferrata på Andersnatten som unødvendig komplisert, og mener at kommunen ikke la til rette for videre medvirkning i denne saken.

FNF Buskerud sendte inn et innspill til planene i desember 2020 der vi ønsket svar på hvordan Sigdal Aktiv, som et privateid selskap, kunne rense et nasjonalt fjell uten en formell godkjenning fra kommunen. Vi ønsket et klart svar på hvordan dette var mulig i utgangspunktet, og hvilke konsekvenser dette ville få for Sigdal Aktiv. Dette har vi ikke fått svar på fra kommunen, og vi har heller ikke hørt at det i ettertid vil få konsekvenser for Sigdal Aktiv. I forbindelse med denne saken spurte vi også Sigdal kommune om å sette oss på varslingsliste for saker som angår utbygging av Via Ferrata på Andersnatten. Kommunen svarte med at de ikke hadde kapasitet til dette, og viste til Offentlighetsloven at de heller ikke er pliktig til det. Vi i FNF ble dermed henvist til kommunens

postlister som legges ut offentlig på nettsiden til kommunen. Problemet med dette er at postlistene ikke alltid er like lett å orientere seg i, og gjør det komplisert å følge saken.

Vi i FNF synes at dette er en unødvendig komplisering av medvirkningsprosesser i Sigdal kommune. Vi ønsker at kommunen gjør det lettere for høringsparter å medvirke i fremtidige prosesser.

Vi ber Sigdal kommune, som en del av punkt 1.2. Medvirkning oppdatere nettsiden sin, og gjøre det enklere for folk flest å finne frem til aktuelle høringer. Alle aktuelle høringer med betydning for natur- og friluftsliv må legges ut under høringer, og relevante saker som legges ut i postlister må også synliggjøres.

Befolkning og demografi.

«Boligbyggingen har de siste årene hatt en positiv utvikling, sett i forhold til landsgjennomsnittet. Derfor er det viktig at denne innsatsen fortsetter med full styrke», står det i forslag til kommuneplanens samfunnsdel pkt. 2.1. Befolkning og demografi.

Forum for natur og friluftsliv Buskerud er bekymret for målet med denne setningen. Den er heller ikke i tråd med det dere selv skriver om at *«Både SSBs framskrivning og de fire scenariene fra Telemarksforskning viser en forventet nedgang i folketallet fram mot 2040».*

At Sigdal kommune ikke har hatt en nedgang i folketallet i 2021, er ikke ensbetydende med at dette vil fortsette i fremtiden (Ref. forskningstallene).

Å fortsette boligbygging med full styrke virker derfor mot sin hensikt. Dette poengterer dere selv i punkt 2.4 Bolig-, sentrums- og tettstedsutvikling der dere skriver følgende: *«Uansett framtidig aktivitetsnivå i kommunen, viser de ulike scenariene at det blir vanskelig å unngå en befolkningsnedgang.».*

Forum for natur og friluftsliv Buskerud støtter derimot Sigdal kommune sitt ønske om å bli/ være en attraktiv kommune for spesielt barnefamilier og unge i etableringsfasen. Vi støtter også målet om utvikling av kommunens tettsteder, og skape gode bo- og leveforhold i de ulike sentrumsområdene som Prestfoss og Eggedal:

«2.4. Framtidig boligbygging skal i hovedsak være i tilknytning til tettstedene Nerstad, Prestfoss, Nedre Eggedal og Eggedal, og nedbygging av dyrka mark skal unngås».

Vi mener at dere her i pkt 2.4. må legge til at *«nedbygging av myr, skog og dyrka mark skal unngås».*

Hytteutbygging

FNF Buskerud mener også at setningen om at *«Det er likevel ønskelig med spredt bosetting i hele kommunen, og søknader om å bygge spredt må møtes med positiv holdning»* er en bekymringsfull målsetting, og strider med den setningen over om å kun bygge i tettstedene.

Vi mener at øvrige områder utenfor sentrumsområdene heller bør vernes mot videre utbygging. Spredt hytteutbygging/ nye hytteområder er ikke med på å skape en attraktiv bo- kommune, snarere

tvært imot. Det har vært flere innslag i media i det siste om konfliktene mellom hytteturister og natur, og hvordan de fastboende opplever hytteturismen som negativ¹.

Vi oppfordrer derfor Sigdal kommune til å satse på boligområder for fastboende, og ikke planlegge for flere fritidsboliger spredt utover Sigdal.

De stadig utvidede grensene for hytteutbygging i fjellet bidrar til vår tids største bit-for bit-nedbygging av natur.

Sigdal kommune ønsker å fortsette utbyggingen med full styrke, står det i forslaget til kommuneplanens samfunnsdel.

FNF Buskerud er bekymret for den videre utbyggingen som får store konsekvenser for natur og miljø. Vi ber Sigdal kommune om å sette opp et arealregnskap og klimaregnskap som en del av tiltakene i planen.

9. april 2022 publiserte NRK en artikkel² (og hadde en reportasje i Dagsrevyen) en oversikt over kommunenes planer for fremtidig hytteutbygging. NRK spurte alle de 356 kommunene i Norge om hvor mye områder de har satt av til fremtidig hytteutbygging, noe mange av kommunene ikke kunne svare på. NRK fikk inn svar fra 207 kommuner, og av de svarene er det planlagt hytteutbygging på et område på 327.850 dekar, noe som tilsvarer Mjøsa, Norges største innsjø. Siden NRK kun fikk tall fra 58 prosent av landets kommuner, er det faktiske tallet antakeligvis vesentlig høyere. Dette er svært bekymringsverdig, og vi ønsker ikke at Sigdal kommune er en del av denne pågående trenden.

Vi ber Sigdal kommune legge inn et tiltak til samfunnsdelen, der dere skal føre et arealregnskap som viser hvor store områder de har planer om å sette av til fritidsboliger, og vise til hvordan de skal kompensere for tapt natur i et klimaregnskap.

Slik planen ser ut nå, kan det også virke som om Sigdal kommune ønsker både befolkningsvekt og økt hytteturisme. Dette er ikke forenlig. Sigdal kommune må tørre å satse på lokalbefolkningen og utvikle tettstedene, og ikke videre hytteutbygging i uberørt natur.

Klimaendringer og det grønne skiftet

I forslag til samfunnsdel pkt. 2.2 Klimaendringer og det grønne skiftet skriver Sigdal kommune følgende: «*Global oppvarming og tap av biologisk mangfold er blant de største miljøutfordringene som samfunnet står overfor i dag. Sigdalsamfunnet må ta hensyn til klimautfordringene i den videre planleggingen*».

FNF Buskerud synes det er bra at Sigdal kommune ønsker å ta hensyn til klimautfordringene i planleggingen. Vi vil derfor også minne kommunen på at ubebygde arealer kan inneholde store lagre av karbon i jord og vegetasjon. I en ny rapport fra Miljødirektoratet³ står det at det i perioden 1990-2019 førte utbygging til et gjennomsnittlig årlig klimagassutslipp på om lag 2,1 millioner tonn, ifølge Norges rapportering til FNs klimakonvensjon. Det meste av nedbyggingen skyldes ulike former for

¹ [Innbyggerane i Rauland har fått nok – vil bremse hyttebygginga – NRK Vestfold og Telemark – Lokale nyheter, TV og radio](#)

² [Hvor mange hytter skal bygges i Norge i framtiden? – Vestfold og Telemark \(nrk.no\)](#)

³ [Faktagrunnlag for vurdering av avgift på klimagassutslipp fra nedbygging av arealer - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

bebyggelse som hus og hytter (43 prosent) og veibygging (26 prosent). De mest karbonrike arealene er myr og skog, etterfulgt av jordbruksarealer⁴.

For å ta hensyn til klimautfordringene, må derfor Sigdal kommune stanse utbygging i karbonrike arealer som myr og skog.

Myr

Myrarealet i Norge er gjennom de siste 80 årene redusert med en tredel på grunn av grøfting, oppdyrking, skogplanting, torvuttak og utbygging. Regjeringen og Statsforvalteren jobber i dag med å restaurere myr. De jobber også for å få kommuner og private grunneiere til å bidra i restaureringsarbeidet.

Myrene lagrer store mengder karbon, og bidrar i svært stor grad til å redusere karbonutslippet. 1 km² myr lagrer karbon tilsvarende det 150.000 biler slipper ut på et år. Dersom vi ikke hadde gravd opp myra, hadde vi ikke tenkt å bruke masse ressurser på å redusere karbonutslippet hvert år. Det samme gjelder for flom. Vi bruker masse tid og ressurser på å hindre flom og reparere skader fra flom. Dette er samfunnsproblemer som myra ordner for oss- helt gratis.

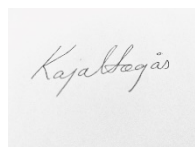
Skog

Man bør i så stor grad som mulig spare skog, og da spesielt større trær og døde trær. Både trærne, røttene og jorda under skogen består av mye karbon, og er et kjempestort karbonlager. I tillegg beskytter skogen oss mot flom, vind og ras.

Nedbygging av arealer og arealendringer er sammen med klimaendringene, også de største truslene mot natur og arts mangfold.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

⁴ [Bygging på nye arealer fører til økte klimagassutslipp - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/Bygging_p%C3%A5_nye_arealer_f%C3%B8rer_til_%C3%B8kte_klimagassutslipp)